

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gid. — kr.
za pol leta 1 „ 60 „
za četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravnisti v škofijsk.
poslojpu (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Trije cesarji.

Krščanskim narodom evropskim zapovedujejo sedaj 3 cesarji. Vsak pa je posebnega verospoznavanja. Naš svitli cesar Franc Jožef I. so katoličan, nemški cesar Vilhelm I. luteran, ruski car Aleksander II. pa ud pravoslavne ali razkolniške cerkve, ki je skoro v vsem katoliške podobna, samo da ni zedinjena z najvišjim pastirjem, naslednikom sv. Petra, rimskim papežem. Ti trije najmočnejši vladarji, ne samo v Evropi, ampak na celem svetu, so predlanjskim sklenoli med seboj neko zvezo, čije namen sprva ljudje niso prav zavedeli; ali sedaj ga nam kažejo dogodki na turškem bojišču dovolj jasno. Mogočni vladarji so se porazumili zastran Turčije, Rus je začel boj, Turk je pa ostal osamljen, brez pričakovane pomoči od Angležev in brez uresničenja svojih želj, vsled katerih je mislil, da se bodo evropske vlade zopet z njim proti Rusiji zvezale in ga pogina rešile tako, kakor l. 1854. Angleži so sicer sedaj ravno tako, kakor takrat, pripravljene veliko milijonov denarja darovati in mnogo tisoč ljudi žrtvovati Turčiji v pomoč, vendar sami se ne upajo iti v boj; radi bi imeli nekaj zaveznikov, najrajše Avstrijo, Nemčijo ali Francosko. Da se to ni zgodilo, zabranila je zveza treh cesarjev, ki so sklenoli turškim kristijanom vsekako pomagati. Francozi še vedno trepečejo pred Bismarkom in se torej nikder nečejo v tuje reči vtikati, kakor so poprej imeli navado. Italijanski kralj je prijatelj Bismarkov. Trije cesarji so zedinjeni gledé Turčije in tako Anglež jezen sem in tje tava nevedoč, kaj bi počel. Do sedaj je zapstoj Avstriji kazal bliščeče kupe svojih cekinov in jo vabil v boj zoper Rusa; tudi njegovo žuganje z brodovjem in z indijsko vojsko, katero je ta bahač že par krat na papirju poslal v Bolgarijo in Armenijo, ni zdalo nič ter nikogar prestrašilo, najmanje Rusov. Lagodni Angleži, čeravno zviti lisjaki, so v sitni zadregi. Predlanjskim so povabilo 3 cesarjev k vzajemnemu postopanju zoper Turčijo ošabno zavrgli, lani Turka z skrivno podporo niso obranili, letos pa

bodo težko kaj dobili in vlovili, kakor že dolgo želijo. Dolgo se jim namreč sline cedijo po Egiptu, po sueškem kanalu, po Carigradu in tamošnji morski ožini, da bi ruskim ladijam in kupčiji pot med svet zaprli. Egipta v angleških rokah ne trpijo ne Grki, ne Italijani, ne Francozi in tudi Avstriji bi to bilo na škodo, ker bi sicer angleške ladije našim še bolj zaslužek in napredovanje krčile. Če se torej Angleži vendarle polastijo gori omenjenih dežel in mest in začnejo očiten boj zoper Ruse, potem se je bati velikanske, svetovne vojske. In v tem slučaju je za Avstrijo zopet najboljša, če se trdno drži tricesarske zveze. To priznavajo sedaj celó magjarski listi, veleči, da bi se Avstrija strahovito bila zmotila, ako bi bila lani zapustila zvezo 3 cesarjev in se zvezala z Angleži, na katere se nikoli prav zanesti ni. No, tukaj zopet vidimo, kako prav avstrijsko politiko smo Slovani in sploh konservativci lani zagovarjali in pisali zoper nemške in magjarske turkoljube, ki so nas zavolj Turka v boj proti Rusiji ščuvali. Hvala Bogu, da se to ni zgodilo, sicer bi sedaj strašen boj razsajal zoper nas od 3 strani: od Rusije, Nemčije in Italije. Nam minister Andrassy ni priljubljena oseba, ali v tem mu radi priznavamo njegovo lanjsko politiko, da je, vkljub magjarskemu in nemškemu trušu za Turka, zvest ostal tricesarske zvezi! Avstriji je obranil mir in njo okovaril gotovo velike nevarnosti. Dobro si je torej zaslužil največjo odlikovanje, katero naš cesar zvestim službenikom delivajo. Podarili so mu na novega leta den red zlatega runa, — goldenes Vliess — ki se oddaje le najvišjim vladarjem in avstrijskim nadvojvodom, sicer pa le redkim osebam!

Gospodarske stvari.

O gospodarskih računih.

II. Skoro vsaka razumnejša in varčna gospodinja v gosposkih hišah piše tak zapisnik o svojih stroških. Od moža dobi ob mesecu za „kuhinjo“ in

druge male potrebščine gotov znesek, a ona vse zapisuje dan za dnevom, za kaj je po možu težko zaslužen in od njega dobljen denar porabila. V tako gospodinjjo ima on svoje zaupanje in vesel jej prepusti, ako si je česa prigospodinjila. Naše kmetijske gospodinjje sicer ne dobivajo ob mesecih takovih zneskov od svojih mož, toda navada je pri kmetih ta, da nekatere pridelke one prodajajo, n. pr. maslo, mleko, jajca, kuretino, zelenjavo, in da za skupljeni denar zopet česa za-se in otroke kupujejo. Tudi njim bi torej svetoval, da bi imele vsaj malo knjižico, kamor bi dohodke in svoje stroške zapisovale. Nad takim zapisnikom, zlasti ako je natančen v oddelkih „dohodki in stroški“, imela bi gospodinja in gospodar veliko veselje, a še večjo korist.

Ali bi kmetovalec še druge račune pri svojem poslovanju izpeljevati moral? O gotovo! On bi moral vse na tanko zapisovati in preračunati, kedar denar posojuje ali na posodo jemlje, da ne postanejo prepri z dolžniki ali upniki zaradi obresti, kar se v veliko kvar dotičnikom večkrat pripeti. Napredni kmetovalec bi tudi moral vsikdar na tanko znati, kolike velikosti je ves njegov grunt in koliko kvadratne površine imajo posamezna njegova zemljišča. V ta namen bi se moral spoznati na planu svojega grunta in imeti izpisek iz katastra, kakor to tudi večkrat pri razumnejših kmetih nahajamo. K temu spada tudi znanje, kako se zemljišča merijo, kar pri manjših kosovih na ravnem ni težko, vsaj onemu ne, ki se je nekoliko z vspehom učil v novejši dobro urejeni šoli. Sedaj, ko je povsodi občno veljavna mera le nova meterska mera, mora znati kmetovalec iz stare na novo mero vse preračunati, pri čemur mu na pomoč pridejo obilne knjižice v tej stroki, ki se dobe zelo po nizki ceni.*) Torej naj tudi velikost svojih zemljišč v novi meri izraziti zna. Ali ima kmet od tega kaj haska, ako svoja zemljišča premeriti zna? Kako pa! Kedar kos zemljišča proda, lahko ga prej sam premeri, in ni mu treba dragih „geometrov“ plačati, pa vendar zna po velikosti primerno ceno narediti. Enako ima od tega znanja korist, ako zemljišče kupi. Velike vrednosti je znanje o meritvi polja pri zloževanju zemljišč, katero je vsega priporočevanja vredno, dasiravno je težko izpeljivo. Kaj bi še moral kmet preračunati znati? Zelo koristno je za vsakega, kateri les kupuje ali prodaja, da zna preračunati kubični obsežek brunom (tramam), hlodom (okroglim), deskam (blanjam), kar ni čisto nobena umetnost in se vsakemu učencu višjih razredov (oddelkov) lahko dopové. Kako zelo lahko opehari trgovec z lesom kmeta, ako kubičnega obsežka hlodom, katere proda, preračunati ne zna! Ravno tako je vsa-

kemu mizarju, tesarju in drugim rokodelcem potrebno, da se v teh računih razumó, da znajo koliko lesa (desk, tramov, hlodov) so za to ali to porabili. Vsak kmetovalec, kateri stavi nova poslopja, mora razne reči najprej preračunati, n. pr. kedar stavi hleve (štale), mora premisliti, za koliko živine, konj, volov, krav naj bo prostora; kajti tudi živina ne sme biti na prenatemnem. Pravijo, da bi za vsakega konja moralo 130 □' (kvadratnih čevljev) prostora biti, a za vola 85 □'. Kedar bi delal kmetovalec „jamo za gnoj“, katere se že celo progreša, zlasti pravilne, moral bi tudi preračunati, koliko gnoja dobiva od svoje živine v enem tednu ali mesecu, in koliko torej v celem letu. Potrebno je, da kmet naprej preračuni, koliko bodo zidovja novih poslopij, če jih ima staviti, obsegala kubičnih metrov, da ve potem, kedar zna, koliko opeke gre na en kubični meter, za vse zidovje potrebno število opeke naročiti.

Pa še več drugih reči bi moral previdni kmetovalec preračunjevati, n. pr. koliko ima s kravami stroškov, pa koliko mu dajo koristi v mleku, ali maslu ali siru, koliko v gnoju itd. Kedar živino prodaja, naj zopet pazi, da je ne oddá pod ceno. Dobro je, da se živinče prej zvaga, ali pa pri priliki njena teža določi. Več načinov je, kako se teža pri priliki zračni. Eden način je ta, da se zmeri koliko palcev (colov) obsega živina ob prsih za prednjimi nogami in koliko od najvišje točke na hrbtu do korenine repa. Obseg od spredaj se množi med seboj in potem z dolgotjostjo po hrbtu. Ta množek se potem razdeli s 375. Dobljen kvocijent pové težkost živali v funtih. Predaleč bi začel, ako bi hotel vse različne račune tu navajati, kakoršne bi moral razumni kmetovalec delati. Navedel sem jih od najimenitnejših samo nekaj tako rekoč v ta namen, da bi se važnost računov enkrat spoznala ter se po tem ravnalo. Pomisliti je treba kmetovalcem, da oni niso v najboljšem položaju. Dognana je po izkušnjah in računih resnica, da kmet samo tedaj izhajati more brez delanja dolgov, ako pridno dela in varčno živi. Pod besedo pridno naj se razumi: z lastnimi rokami in z rokami svojih otrok. Kdor bode obilo poslov (družine) najemal, sam pa počival, temu se račun gledé stroškov in dohodkov ne bo ujemal. Varčno živeti pa se reče z drugimi besedami, na to vsikdar gledati, da stroški dohodkov ne presegajo. Razumni kmetovalci so preračunili, da vse dohodke grunta požró navadno stroški, ako se k stroškom račun: obresti od denarja, s katerim je n. pr. grunt se nakupil, obresti od kapitala, ki se potrebuje za nakup živine, orodja, semena; ako se računijo plačila družini, davek, zavarovalnina, živež in drugi stroški. Po tem takem je razvidno in tudi po skušnjah dokazano, da kdor ima ves grunt tako zadolžen, kolikor je grunt vreden, ne more izhajati, ako se dalje ž njim trudi, ne dela za lastno korist. In kdor grunt obdeluje s ptujimi močmi, katere mora plačevati, ta dobiva

*) Taka obširna knjižica je n. pr. „Nauk o desetnih razlomkih, 90 natančnih primerjalnic dosedaj v Avstriji v rabi bivših mer in vag in metrične mere in vage. Sestavil J. Žnidaršič. 1875. — Dobiva se v J. M. Pajkovi tiskarni v Mariboru po 35 kr. Op. Ured.

le obresti (po 4%—6%) od onega kapitala, ki je enak vrednosti grunta. Le kdor se na pododvanem, nezadolženem z božjo pomočjo in božjim blagoslovom in lastnimi rokami in lastnimi otroci trudi, le temu se premoženje množi. — Na vse te sklepe se je došlo s preračunjevanjem, katero naj bo še enkrat priporočeno zlasti tistim, ki so si v šoli prisvojili za to potrebno podlogo. Drugi stariši pa naj gledajo, da si pa njihovi otroci dobro v računstvu izurijo. Gospodje učitelji naj pa v šoli ozir jemljejo posebno na gospodarstvene račune, zlasti pri učencih višjih oddelkov in razredov. To storite iz domoljubja, a tudi zaradi dotičnih postav in ukazov, ki na večjih mestih to željo izražujejo. I. Lapajne.

Koristnost škvorcev.

M. Kder škvorci po njivah in travnikih stikavajo, tam je za kobilice, polži, gosenice in drugi škodljivci mrčes dobro postreženo. Dostikrat škvorci naj rajši lovijo slinave polže po deteljah in žitnih njivah. Dostikrat zahajajo škvorci tudi v kraje, v katerih ne gnjezdijo, posebno radi se zaletavajo v take kraje, v katerih so stoječe vode. V gostem tratju takih vod jih je zvečer včasih vse živo in glasno žlobodranje in čivkanje se razlega daleč okrog noter do temne noči, dokler da drobni žlobodravci trudni ne zaspó! Radi se pridružujejo večim ptičam zlasti vranam. Konec septembra se stari škvorci še enkrat k svojim gnjezdom povrnejo in konec oktobra navadno zapusté svoje rojstne kraje. Kakor je naravoznanec Levz prerajtal, potrebuje jedna rodovina škvorcev na dan poprek okoli 364 masnih polžev, tako, da že malo število teh požrešnih ptičev zadostuje, da kako polje do čistega tega nadležnega mrčesja oberó. Toraj ni prav, da sem ter tje škvorce preganjajo marveč bi bilo bolj prav jim pogosto valivnih skrinjic ali škatelj nastavljati, da bi se te koristne ptičke še bolj vdomačile. Pa niso samo koristne, tudi kratkočasne so prek vse mere. Kako je vse živo pod drevesom, na katerem ste se dve ali tri rodovine teh živih in prijaznih spakodrevcev naselile!?

Menjava krme.

M. Kedar se živini krma menja, posebno mlečni živini, se dostikrat narejajo pogreški, o katerih v sledečih vrsticah natančneje govoriti hočemo. Vsaka spremena v krmi se sme le z največo sprevidnostjo in skrbnostjo in le prav polagoma goditi, ker je vsaka spremena v krmi živini zelo na kvar in škodljiva. Celó prestop od slabejše krme k boljši in močnejši, bolj redivni, zmanjša živini vsaj na nekaj časa telesno težo in pa naredi, da začne manj mleka imeti. Sledeči primerleji to resnico jasno kažejo. Dva 2¹/₂ letna vola sta dobivala poleg ³/₄ kila zmlete repične prge ¹/₂ kila sena in 2¹/₂ kila slame, 21 kilov bele pese, ki se je pozneje z 10³/₄ kilo krompirja nadomestila, druga

krma pa je jednaka ostala. Vola sta z dnevom spremenjene krme vedno bolj na teži pozgubljala in sta še le prav polagoma začela zopet gori jemati in sicer tako, da je jeden vol po sedem, drugi še le po 12. dneh svojo prejšnjo težo zopet dosegel, katero je na dan spremenjene krme še imel.

M. Dobro sredstvo proti ozeblini. Kdor si noge ali roke ozebe, naj si ozebljeni ud v repni vodi tako vroče, kakor jo le more prenašati moči, umivlje t. j. v vodi, v kateri se je bela repa bodi si za živino ali za ljudi kuhala. Ko si je ud že dobro namakal, se do suhega obriše in z strdjo obeže t. j. strd se namaže na platneno cunjico in ta na ozebljeni ud položi. To je pomoček, ki si ga vsakdo tudi najrevnejši more priskrbeti.

Tržna novost. Več časa že leze cena zrnja nazaj in nekateri sklepajo iz tega, kar se po drugod godi, da bo še bolj pala. V južni Nemčiji peša kupčija z zrnjem, letina je bila boljša, kakor so sprva mislili; tudi dobaja iz Ruskega vedno več zrnja; iz Besarabije, Podoljskega, Kersona vvažajo težko rudečo pšenico, iz Kijeva in Volhinije pa ležišo belo; sicer se vvažata nekaj zrnja tudi iz Ogrskega, a blizu ne toliko, kakor iz Ruskega. Razun tega so po Rajnu na vzgor do Manheima pripeljale prve 3 amerikske ladije prav lepe pšenice, na poti je še veliko ladij, ker je lani v Ameriki pšenica obrodila, da nihče ne pomni kaj enakega. Največ pšenice iz Amerike se bo pa pripeljalo k nam v Evropo meseca aprila in maja. To pa utegne ceno pšenici še bolj znižati, kar našim kmetom, ki so z velikimi dačami obloženi, gotovo ne bo ljubo.

Sadjerejstva, ki je tolike koristi na mnogo strani, so se kmetje slov. graškega okraja začeli marljivo poprijemati. Tamošnji posestnik g. Paul Prednik v Lehnju je samo letošnjo jesen predal črez 300 drevesc in jih ima za spomlad še toliko pripravljenih zraven 4000 požlahtnjenih divjakov in 10.000 po 1—4 leta starih drevesc! To je veselo in hvale vredno! G. Prednik priporoča tudi plitvo saditev!

Konjerejska komisija bo žrebce ogledovala in delila dovoljenja ali licencijske za njih spuščanje l. 1878. in sicer 14. januarja v Mariboru, 15. jan. v Celju, 16. jan. v Mozirju, 17. jan. v Sevnici, 18. jan. v Ormužu in 19. jan. v Cmureku.

Sejmovi na Štajerskem. 17. jan. Kapela pri Brežicah; sv. Peter pri Radgoni; Petrovče pri Celju.

Dopisi.

Iz Ljutomerske okolice. Lani 27. dec. je imel naš narodni okrajni zastop svoj edini letošnji občni zbor, kateri se je posebno v enem sklepu

odlikoval. Kakor je naša konjereja izvrstna, tako pa je tudi nasproti temu naša govedoreja zanemarjena. Naš kmet je namreč svoj ponos iskal le v lepih konjih, za krave, ki mu sicer dajo vsakdanji kruh — malo se je brigal. In še dandanes nahajaš pri nas ne malo takih gospodarjev, kateri svojim kravam nič druga nego samo razrezano slamo skozi vsjo zimo pokladajo. Da bi torej začel naš mali in veliki kmet bolje gleštati svoje krave, storil je o rajni zastop prvi korak k spodbudi, kajti od g. škkih gospodov smo zastopj pričakovali, da bi se bili tudi na naše krave ozrli. Naš okrajni zastop je odločil namreč 200 gld. v ta namen, da se napravi letos (1878) prvokrat premiranje goveje živine v Ljutomeru za naš okraj. To je g. načelnik takoj sporočil naši kmetijski zadružnici, ki je imela 30. minulega meseca občni zbor, h kateremu je bilo došlo precej razumnih kmetov. Zbor se je v posebno lepem redu vršil, G. Kryl je v obširnem govoru razlagal, kako naj bi se poljske miši pokončavale. G. Kukovec je govoril sklepū leta primereni govor, v katerem je priporočal gospodarjem, naj naredé koncem leta račun o svojem gospodarstvu v minolem letu in v pričetku leta pa naj si sestavijo prevdarek za novo nastoplo leto. G. Senkelj je tudi v domačem govoru pravil prav praktične nasvete o govedoreji z ozirom na svoje lastne skušnje. Naposled se je volil odbor peterih gospodov, kateri bodo delali priprave za premiranje goveje živine v tem letu. Tudi se je želja izrekla, naj bi g. predsednik večkrat skupščine kmetovalcev sklicoval. Kot veselo novico moram poročati, da je ljutomerska Čitalnica dobila zopet prostore za svoje časnike in zabave, namreč v novi gostilnici g. Seršena pri cerkvi (prej Hönigman-Zemljič), kjer bodo naši Slovenci dobivali časnike, ke dar dojdejo v Ljutomer. Pri nas se časniki, posebno „Gospodar“, jako radi čitajo. Premožnejši kmeti so sami na nje naročeni, nekateri drugi jih pa dobivajo pri Čitalnici in domljubih.

Iz Šoštanjem. (Razposajenci.) Med Šoštanjem in Velenjem leži imenitna vas po imenu Drožmirje. Zavoljo zidanih pobištev, premožnih, pa poštenih kmetov, in marljivih poljedelcev, je čislana in spoštovana od vseh okoličanov. Pa kakor ima lepa vas lepe lastnosti, ima tudi svoje napake. Drožmirski fantje so v celi okolici najbolj divjega in surovega zadržanja. Njih veselje je vsakemu človeku zabavljati, ga z grdim priimkom obkladati, še celó brez uzroka pretepati. Ošabni in prevzetni, kakoršni so, ne marajo ne za lepo, ne za ostro besedo. Škoda za tako vrlo vas, da se tolika nesnaga v njej nahaja, ktera se slobodno sme imenovati zbirališe surovosti. Posebno nek gubast in ves pokvečen fantin z imenom Št. S. po podobi soditi, je skoro ciganske krvi, v zadržanju še pa surovejši od njih, ta je nekakov načelnik, podpihovalec rogoviležem, kateri si še v čast štejejo, ke dar ktero bolj imenitnih surovosti storijo.

Pametnemu človeku skoraj ni varno tukaj hoditi; tako nekda j ni bilo. Bog daj zopet boljše!

Iz Ptuja. (Volitve.) O tem, kar namerava tukajšnji „fortšritsverein“, storiti gledé bodočih volitev za deželni zbor, poročam sledeče! O volitvah govoril je občinski predstojnik g. dr. Breznik rekoč, da je po njegovem mišljenju zadatek in dolžnost društva postaviti kandidata za tukajšnjo mestno skupino, v katero spadajo mesta Ptuj in Ormuž in trgi: Rogatec, Sv. Lenart, Ljutomer in Središče, in z vsemi silami delati, da se taisti izbere. „Kar pa se tiče volitve za ptujsko-rogaški okraj, nadaljeval je govornik, bo tam, kakor je znano, kandidiral in brez vse dvojbe tudi izvoljen zopet g. Herman, ki je tudi nam poznat kot izvrstna delavna moč, in jaz sem tega mnenja, da ne spada v delokrog našega društva, takrat temu nasproti delati, že zato ne, ker naše društvo zdaj na deželi še nima udov.“ — V tem smislu postavil se je predlog, ki je bil soglasno sprejet. Morebiti bo sčasoma itak mogoče priti do nam vsem potrebnega sporazumljenja. Bog daj!

Iz slovenske Bistrice. (Nek goljuf) je obiskal te dni kmeta v slov. bistriškem okraju, ter ga peljal v gozd rekoč, da gresta zaklada izkapat, ktere ga je bil nekdo, ki je zdaj v Celji zaprt, pred enim letom pokopal. Prideta do bukve, v njeno skornjo je lanjsko leto izrezano, križ in klešče. Tukaj morajo denarji pokopani biti, reče goljuf; kmet začne kopati in izkopa glažek, v katerem je bilo 30 svetlih cekinov. Goljuf jih zastavi kmetu za papirnati denar, rekoč, da gre v Celje iskapat zaklada, ki je ondi pokopan, da pa pride čez 8 dni, ter prinese denar in vzame zastavljene cekine. Osem dni mine, goljufa ni, kmetu se začne čudno dozdevati, pokaže cekine, bili so krivi. Na eni strani ja beseda: Jeton, t. j. Spielmarke, na drugi je podoba Napoleona III., na nekterih podoba kraljice Viktorije, letne številke ta lažnjivi denar nima in na tem se da najleži spoznati. Kmetje pazite dobro, da vas taki kloni ne bodo slepili!

Iz okolice niže Ptuja. (Graška v zajemna zavarovalnica) je v „Slov. Gosp.“ razglasila, da se društvenina ali premija za l. 1878. z 1. januarjem plačevati počne; a to ni dostavila, kateri je zadnji dan plačevanja. Posestniki tamkaj zavarovani so se v tej zadevi takole pomenkovali: Prišel sem meseca februarja v Ptuj premije plačevati, pa mi zastopnik denarje prejemši ni besedice črnil. Drugo leto plačal sem v januarju, pa me je hudo ošteval, da bi moral 1. januarja plačati, ako poznej ali pa med tem pogorim, ne dobim še solda ne. Tretje leto pa grem že v decembru naprej plačevati. in zopet se dere, da še ni novo leto nastalo. Kdaj tedaj naj plačamo, da ne bomo o priliki nesreče na zgubi?

Iz Šaleške doline. V nekem farovžu pri nas so dekletke preteki teden predivo mikale in ga po neprevidnosti vžgale. Edna se je tako hudo opekla, da je na strašnih bolečinah opeklina že umrla;

druga se je sicer tudi spekla, vendar ne tako hudo in nevarno, ker se je še mogla sama k svojcem v Prevale podati. Hlapec, ki je bil priskočil jih gasit, je tudi ves ožgan. Cent prediva je zgorelo, druge škode ni, bil bi pa lahko tudi farovž zgorel ter potem celi trg Velenje v nevarnosti, ker so kozolci z slamo kriti in blizu hiš. Gledé bližajočih se volitev so hude skrivne in očitne agitacije tukaj. Nekateri so za dr. Šuca, drugi za Schmidta, še drugi, in sicer prav veliko, pa za že bivšega poslanca g. Raka v Velenju. Zmaga enega in drugega bo silno težka, ker Šoštanj ima 24, Slovenjegradec 25 in Mahrenberg 26 glasov pri volitvi za oddati, toraj lahko skoraj vsak kandidat na enako veliko glasov računni; tudi imajo vsi 3 kandidate radi njih socialnega položaja veliko vpliva na volilce. — Za božične praznike so bili napravili v Velenju šolarjem božično drevo (Christbaum), pri katerej priložnosti so prav veliko revnih z obleko obdarili, druge pa z „bomboni“ razveselili. Tukajšnji turkoljubi že trepetajo pred Rusi in jčejo: kako sila trd, težak in njih jeziku neprimeren je ruski jezik. To so merkelce!

Iz Celja. (Iz celjske ječe) so pretečeni teden 3 jetniki zbežali; eden je bil obsojen na 7, drugi na 2 $\frac{1}{2}$ leta; tretji bi bil imel priti še le pred porotnike. Z vetrihom so si odprli po noči svoje sobe, otvorili še več drugih zapornic ter vabili tovarše, naj jo z njimi pobrišejo; toda nikogar niso privabili; vsi so ostali rajše v zavodu, kjer so s vsemi rečmi dobro preskrbljeni in se marsikomu še nikdar tako dobro godilo ni, kakor zdaj. Žandarji jih do zdaj še niso zasledili.

Iz Radslavec pri Malejnedelji. Nastopili smo leto, kterega v megleni plajšč zavita bodočnost utegne imeti za Slovanstvo in posebej za nas štaj. Slovence še posebnih nasledkov. Zakaj vse kaže, da bomo brž v začetku tega leta imeli volitve v štaj. deželni zbor. Nemškutarji in njih kandidati že sedaj skrivoma in očitno delujejo zato; 23. dec. imel je biti pri sv. Križu zopet njih volilen shod, — kateri pa je, kakor sem slišal, ostal popolnem na cedilu. Dasiravno je gg. Hempelov, Špirkov itd. namen tukaj spodletel, se je vendar čuditi, kako so ti ljudje od najmanjšega do največjega nemškutarja povsod, že celó v Ormuškem okraju, vse poiskali. Nek župan, V. R. iz občine P. fare sv. Tomaža, je že 21. dec. naše Nedeljščane prosil, naj gredo z njim na imenovani shod pri sv. Križu. Rekel je, da on dobi za to 50 fl. ter je obljubil, našim, kdor gre z njim, vsakemu 3 fl. plačati. Res lepa novoletnica! Koliko je vse obetal mož, da nam priporoči te gornje-radgonjske odrešnike, je res čudno; veruje mu pa le popolen nevednež. Pravi: vsi troški se bodo znižali in vse postave tako predrugečile, da bodo kmetje naenkrat v vrsti plemenitašev, ako si izberemo te ljudi, ki imajo v nemškem Gradcu tako velik vpliv? No, res lepe toda prav prazne so te obljube.

Nam se sicer ni treba bati, da z narodnim

kandidatom ne zmagamo; vendar kandidata nam je treba hitrej ko mogoče postaviti. Vsaj jih imamo na izbiro n. pr. g. Kukoveca ali dr. Geršaka v Ormužu ali svojega rojaka g. Žiteka, profesorja v Ptuj!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razpis novih volitev za deželne zборе je blizu, naši nemčurski nasprotniki v ustavoverskem taboru se pripravljajo povsod, pripravljamo se tudi Slovenci! — Sedanji ustavovni minister Depretis je novo leto pričel z najemanjem novih državnih dolgov, za katere bomo davkeplačilci obresti plačevali, nekaj v zlatu, nekaj v bankovcih; začel je namreč izdajati za 13 milijonov zlate rente ali državnih dolžnih pisem z obresti v zlatu in 15 milijonov papirne rente z obresti v papirju, t. j. 28 milijonov, katerih potrebuje za prve 3 mesece; do sedaj je ta minister izdal za 120 milijonov zlate rente. Par let še bo menda šlo z narejanjem novih dolgov, toda kaj bo potem? — Finančnega ministra tovariš, g. Stremajer, je pa v leta dnevih iz Kranjskega predstavil 4 slovenske profesorje v druge dežele, ta teden g. Wiesthaler-ja; ti Slovenci bi bili gotovo vsi radi slovenski kruh jeli na slovenskih tleh, toda iz „Dienstesrückichten“ t. j. službenkih oziror morali so iti iz svoje slovenske domovine. G. Wiesthaler je, kakor profesor Glaser, tiha duša in bil zadnjič odbornik ljubljanske čitalnice. — Sila kola lomi in potrebi po slovenščine zmožnih učiteljcah bo, kakor „Graz. Zeit.“ pravi, vstreženo, ker je v graškem pripravnišču za učiteljice slovenščina postala zapovedan predmet. — Velika sila tare sedaj razne rokodelce, ker je v dobi liberalne obrtnijske svobode preveč mojstrov in pomočnikov (gselov) zraven številnih fabrik itd., tako da zmanjkujevsem dela in zaslužka. Samo na Dunaju štejejo sedaj brez dela 2000 mizarjev, 1200 ključarjev, 2000 krojačev, 200—300 barvarjev, 800 do 900 pekov; tudi krčmarjem se huda godi! Prej ni bilo tako; rokodelstvo je imelo „zlato dno“ — goldenen Boden — sedaj ni nobenega dna, ampak rastoča siromaščina. To pa ni samo pri nas tako, ampak po vsej Evropi, kder vladarijo liberalci. — Naš in ogerski državni zbor sta zopet začela zborovati in na novi nagodbi delovati. — Na Tirolskem je bilo v Gries-u tamošnje kat. pol. društvo od vladinega komisarja razdruženo, ker je pri zboru 6. t. m. grof Schaffgotsch govoril o „freimaurerskih“ šolah. — Hrvatje ne pošljejo ničesar v Pariz na svetovno razstavo, ker je ogersko ministerstvo tirjalo, naj se vsem hrvatskim pridelkom nastavi magjarska imena. Hrvati imajo to za oholo razžaljenje svoje slovanske narodnosti.

Vnanje države. Ruska vlada izdaja od srede novembra l. 1876. do sedaj vsaki den več kakor 2 milijona rubljev, t. j. 3 milijone goldinarjev,

ljudi pa je palo ali zbolelo blizu 90.000. Pri takih žrtvah se more misliti, da bodo tudi Turki morali veliko žrtvovati, če bodo hotli dobiti mir. Da bi ti že radi sklenoli mir, to se jim že močno vidi, toda angleško cincanje jim ne da priti do odločbe; zadnji čas je celó slišati bilo, da skušajo Angleži z Rusi pogoditi se, kako bi se Turčija razkosala; sploh kramarski Angleži še sami prav ne vedó, česa bi se naj poprijeli. — V novem nemškem cesarstvu še vedno preganjajo katoličane, ob enem pa že celó Bismarka strašijo popolnem nevarni demokrati ali nemaniči, katerih število močno narašča ter žugajo, kedar dobijo večino poslancev, ves sedanji, zlasti liberalni red, v državi podreti in raznesti; siromašni demokrati so sinovi bogatih liberalcev, najhujši sovražniki svojih očetov, nova vrsta republikancev in početnikov revolucije; liberalci so Boga vsaj na pol odpravili, demokrati ga hočejo popolnem zatreti in ustvariti nov red celó brez Boga in vere. Število takih ljudi raste grozno hitro po vseh od liberalizma trdnej veri v Boga izneverjenih deželah in narodih. — Italijanski kralj Viktor Emanuel je včeraj 9. jan. umrl, tako tudi jegov najboljši general Lamarmora; prvi v Rimu, drugi v Florenciji. Sv. oče Pij IX. pa so zopet zdravi. Angleški državni zbor je sklican na 17. jan. ter bo odločil, kaj bo Angleška storila gledé turške vojske. Belgradski dijaki so rovali zoper vojsko z Turkom tako, da je vojni minister vse 19letne nepokojneže na bojišče poslal in pod puško potisnil. — Iz Jeruzalema se poroča, da v tamošnjih deželah ni nobenih čvrstih moških več, vse je moralo v boj, ostale so samo žene, otroci in starci, turška sila je toliko kakor uničena; nima se več za čim zdatno braniti. Kristijane so hotli sicer posiliti med vojake; ti se pa tega vspešno branijo in pravijo: prej nismo smeli nositi orožja, sedaj ga pa nečemo, obranite se Turki, kakor se morete!

Vojška za svobodo turških kristijanov.

Dva ruska generala sta že prodrla čez Balkan; slavni Gurko in vitežki Skobeljev, ter tiščita sedaj Turke proti Tatarbazarčiku in Filipopolnu. Do 21. dec. je Gurko od Plevne prejemal pomoči, potem pa do 24. dec. izsekati dal čez Balkan novo pot; po tej je 25.—26. dec. potreboval 24 ur, da je z vojsko prišel 4 ure daleč v Čurjan unkraj Balkana, tukaj je do 30. dec. zbiral svoje junake, potem 31. dec. Turke zgrabil pri Teškisi, jih premagal in razgnal: ene proti Zlatici, druge proti Sofiji; 2. jan. je general Veljaminov pred Sofijo 12 bataljonov Turkov pretepel, da je 1000 mrtvih obležalo in 3. dec. so Rusi veseli vhod obhajali v Sofijo, ki spada med največja turška mesta, šteje 45.000 prebivalcev in je od l. 1382. tedaj celih 496 let v turški oblasti. Od Sofije so Rusi brž odposlali krdelo Srbom proti, ki so prišli do Trna in Breznika, drugo rusko krdelo je šlo proti jugu do Dubnice; glavna moč je pa krenola proti izhodu in je že roko podala pri Kaloferju generalu Sko-

beljevu, ki je čez Trojan prekoračil Balkan. Vojna cesarjevičeva je veliko trpela vsled silnega krivca, ki je vse steze zametal in cele oddelke v sneg pokopal, vkljub temu se bliža Razgradu in Šumli ter skuša z Cimermanom združiti se. Donav je premrznil pri Galacu, led drži najtežiše vozove; general Radecki se pripravlja na prelaz Balkana skoz Šipko; Srbi so zaseli skoro vso turško Srbijo in bodo brž, ko dobijo Niš, vzeli tudi Staro-Srbijo z Prizrenom, nekdanjim stolnim mestom srbskih carjev. Črnogoreci so iz Bara spustili 280 avstrijskih ljudi, ki so se z Turki vred v barski grad zaprli, grad še se pa vedno brani; mesto je pogorelo. Erzerum je popolnem obkoljen od Rusov. Turki so na mesto Sulejmana postavili Reuf-pašo za glavnega poveljnika in mu naložili, naj brani Adrianopol. V ta namen je od vojne pri Ruščuku itd. pozval 40.000 mož nad Carigrad v Adrianopol; ostalim je pa ukazal zapreti se v Ruščuk, Šumlo, Silistrijo, Razgrad, in braniti, dokler bo le mogoče!

Za poduk in kratek čas.

Nove črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

II. Hitro potem, ko je Osman-paša svojo sabljo oddal ruskemu generalu Ganeckiju, ga obkoli 50 kozakov in žene proti Plevni, ki je že od 9. ure predpoldnem bila v oblasti ruskih in rumunskih vojakov. Sedaj se pa vzdigne silno hurrá, hurrá, hurra-klicanje. Veliki knez Nikola je od junaških grenadirjev, kojim se je bil hodil zahvaljevat za njihovo hrabrost, z katero so turški napad odbili, prihajal čez Vidski most. Kmalu je z rumunskim knezom Karolom na strani Osmanovemu vozu. Nekoliko trenutkov so se trije vojskovodje začudeni gledali, potem je pa veliki knez Nikola roko podal Osmanu in mu čestital za junaštvo, katero je svetu pokazal z svojim branjenjem Plevne; isto tako je storil tudi knez Karol. Osman se nekoliko iz voza vzdigne, spregovori nekaj turških besedi proti Nikoli, Karola pa pomeri z srditim pogledom in se spusti pobit in žalosten v voz nazaj. Bil je zavil v žiren in moder plašč, na glavi je imel rudeč „fes“. Osman je precej visoke in krepke postave in sedaj 42 let star. Lice mu je pravilno moško, nos po rimskem ponosno skrivljen, črne oči so bistre in prebodljive, črna brada kratko pristrizena in okrožena. Kozaki so ga potem odpeljali v Plevno. Ruski car se je med tem v Tučenici mudil in čakal na izid tako zgodaj pričete odločilne borbe z Osmanom. Kmalu po 1. uri popoldne jaha na zasopljenem konju naglo kakor da bi ga veter nesel od Plevne proti Tučenici mlad oficir carskih ulanov ter od daleč zaklikne: Plevna je tvoja, Osman in njegova vojska tvoji jetniki, slavni car! Ta se vzdigne rekoč: „Hvala Bogu, toda vojske še ni konec,“ potem se pa brž poda pešice proti Plevni

ter obstoji, ko se mu razgled razgrne črez mesto in vso okolico. Sedaj pridejo v sijajni opravi knez Karol, mnogo generalov, med njimi tudi Ganeckij, ki carju izroči Osmanovo sabljo. Car ves genjen, poljubi kneza Karola, generala Ganeckija, Todlebena, kneza Imeretinskega ter reče: „hvala vsem, to je vaše delo, posebno pa tvoje Slavoljub Ivanovič (Todleben). Potem se je car vrnil nazaj v Tučenco, ker se je že mračilo. Drugi dan 11. decembra bila je v tisti veliki ređuti, iz katere je Osman navadno komandiral, slovesna zahvalna meša, katere se je udeležilo 60.000 Rusov in 16.000 Rumunov z carjem in vsemi generali vred. Po opravljeni službi božji je car zajahal, obdan od sijajnega spremstva, pred zmage neizmerno vesele vojake. Car jih pohvali in razdeli med generale, oficirje in vojake zaslužene svetinje in križece, ko je to storjeno, zadoni zrak pretresajoče hurra-klicanje, ruska himna in Puškinova pesem; zmagoviti car obhaja potem svoj slovesen vhod v Plevno. Tukaj se poda slavni car v bišo bogatega Bolgara, ki mu postreže z zajuterkom. Pri tej priliki ukaže car vjeteja Osmana pripeljati. Ko ga v noslicah pred carja postavijo, ga ta prijazno sprejme in mu da njegovo sabljo nazaj v znamenje, kako priznava in spoštuje njegovo hrabrost. Osmana so potem djali na voz in odpeljali v Bukurešt in v Moskvo. Njegova rana na nogi ni nevarna. Car se je potem še samo tri dni mudil v Plevni in se 19. dec. odpeljal domov v Petrograd.

Prvo delo Rusom in Rumunom bilo je sedaj jetnike odpraviti, orožje pobrati, mrličev pokopati, za ranjence in bolenike poskrbeti. Jetnikov je bilo vseh: 1 mašir (maršal) namreč Osman, potem 10 paš, 2128 oficirjev 32490 pešakov, 1250 konjenikov, zaplenjenih bilo je 40 težkih kanonov v šancah, 77 ležiših kanonov na bojišču in sprava za 24 baterij, katerih kanoni pa so bili z dinamitom uničeni ali pokopani, potem 70.000 pušek. Mnogo več dela so pa imeli z pokapanjem mrličev. Dve uri daleč, od Plevne do ruskih šanc unkraj Vida, bila je zemlja nastlana z mrličmi in ranjenci. Tri dni je trpelo pokapanje; zagrebli so 442 Rusov, 126 Rumunov in 4500 Turkov. Ranjenih so pobrali 1207 Rusov, 250 Rumunov in 5600 Turkov. Kolikor se je dalo, so postrigli vsem, obvezali so jim rane, preskrbeli z živežem in jih spravili v bolenišnice. Največ težkoč delali so pa revni turški boleniki in zapuščeni ranjenci v Plevni. Tukaj so se godile res strašne reči; 20000 bolenikov in ranjencev več dni ni dobilo ne jesti ne piti, ne nobene postrežbe, ljudje so tropama umrli in unirali sredi mrličev. Treba je bilo te najprvle pobrati in pospraviti v zemljo, še živečim pa hitro postreči, kar pa blizu ni bilo tako mogoče, kakor so sicer jako milosrčni Rusi želeli. Marsikateri Turk je blastno vgriznil v podarovani mu kruh, a pri tem so ga zapustile zadnje moči in je izdihnil, na kar je njegov bližnji komaj čakal ter mrliču iz ust izdrl nepovžito jelo, da si brž potolaži lastni strahovi

viti glad. Res strašno se je Turkom povračevala njihova grozovitnost. Ko so Rusi iz Radiševa prodirali v zapuščene turške šance, so poidoč zadeli na hrodje ali kostjake ruskih vojakov, ki so nepokopani trohneli pod milim nebom. Turki namreč ruskih mrličev niso hteli pokopati, in ranjence, ki so ondi pri naskokih obležali, vse pomorili in ležati pustili. Toda sedaj se je tem zverinskim divjakom strahovito povračevalo; glad, mraz, nek novi pomor jih je na stotine pobiral, Rusi še jim pomagati niso mogli, čeravno so to storiti bili voljni. Plevna je res postala grob turške sili, strahovit kostenjak za več kakor 70.000 ljudi. Kajti Rusov in Rumunov je ondi v 5 mesecih gotovo okoli 20.000 pokopanih bilo, od blizu 100.000 mož, kojih je Osman od kraja do konca v Plevno dobil, bilo je samo 35.878 zajetih; od 25.600 bolenikov in ranjencev umrje pa gotovo $\frac{1}{3}$. Tedaj trohni v Plevni okoli 50.000 Turkov, najhrabriših, najbolj izurjenih, najboljših orožanih vojakov. Vse to kaže in svedoči, kako imenitna in velika da je za Ruse bila Plevenska zmaga. Jedro turške sile je bilo pri Plevni uničeno, Turčija na smrt zadeta!

Prirodopis s kepami (kipi) za narodne šole. Nastavo Augustich Imre. Lastno družbe svetoga Števana. Buda-Pest. Štamparija „Athenaeum“. Tako se glasi 58 strani broječa knjižica, katero je za male šole svojim prekmurskim slovenskim rojakom spisal vrednik „Prijatelja“. On nam piše, da je to prva prirodopisna knjižica v tamošnjih slovenskih šolah ter da je sprejeta bila od sombovjskega škofa za katoliške šole; misli tudi, da jo bo vlada vpeljala v evangeličanske in državne šole. Knjižica je lična, za prekmurske otročiče res potrebna, v jezikoslovnem oziru pa jako zanimiva. Slovenskim imenom pridjana so tudi magjarska.

Smešničar 2. Prišlo je neko budalo pred cerkev in debelo gledalo v novo pozlačenega kokota ali petelina nad zvonikom. „Oče, vpraša prvič mimogredočega vaščana, povejte mi no, zakaj imate kokota, a ne kokoši na zvoniku?“ Zato, mu odgovori vaščan, da bi se ne strlo jajce, katero bi kokoš znesla.

Razne stvari.

(Nemškutarji maribor — št. lenart — bistriškega) okraja so iz Slov. Bristrice po „Tagespošti“ proglasili svoja 2 kandidata za volitev v deželni zbor, namreč svojega ljubimca g. Seidla in g. Seederja, c. k. okrajnega glavarja. Slovenci pa imamo tudi že 2, toda veliko boljša kandidata, ki nista ne vojaka ne uradnika, ter nju bomo brž proglasili. Ali je g. Seeder čast zraven Seidla kandidirati, kakor pred leti Brandstetter, že sprejel ali ne, to nam še ni znano. Bržčas še ni vse v redu, ker Mariboržanka nič ne črbne. Vendar Slovenci vsaj vemo, koga nimamo voliti, če hočemo na boljšega konja priti. Več, kedar več počvemo!

(*Star Slovenec*) živi borno v Trstu, ubožec je 114 let star; ime mu je Anton Miklavšič; svitli cesar so mu poslali 100 fl. Bog jim plati!

(*V Rogacu*) se tamošnja trafikca odda; kavcija znaša 60 fl. Prometa je bilo lani za 15.992 fl. Prošnje se vlagajo do 4. febr.

(*Celjskega župana*), dr. Nekermana, vodjo posavinjskih nemškutarjev, sta 2 človeka pri belem dnevu napala in tako pretepala, da ga je Slovenec, Gabršekov sin, komaj otel. Omilujemo g. župana!

(*Podpisani so naznanili „Slov. Gosp.“*), da g. Seidl kot načelnik krajnega šolskega sveta pri sv. Križu nad Mariborom še ni za od rajne Helene Mavrič šoli sporočene 3 fl. kupil cesarjeve podobe, dalje da g. Seidl kot načelnik cerkvenega konkurenčnega odbora pred 5 leti prevzete popravce cerkvenih dveri še tudi ni zvršil. Zato ga tožijo pri c. k. sodnji in c. k. glavarstvu v Mariboru, da ga ti gosposki primorete k spolnovanju njegove dolžnosti.

Franc Škofič.

Matija Fideršek,

Jožef Krojs.

(*Za uboge Črnogorce*) je poslal č. g. Franc Kitak 1 fl. 45 kr., č. g. Janez Voh 1 fl. 20 kr.

(*Kat. pol. društvo v Slov. Gradcu*) bo imelo v nedeljo 13. t. m. ob štirih popoldne v g. Šularjevi dvorani svoj shod, h kojemu društvene člane in prijatelje naše reči prav uljudno vabi odbor.

(† *Č. g. Jožef Polič*) kurat v hiralnici v Gradcu je umrl. Rajni je bil rojen Slovenec od sv. Urbana pri Ptuj in, čeravno med Nemci stanujoč, zvest narodnjak in podpornik slovenske književnosti. Naj počiva v miru!

(† *V Vojniku*) je umrl slovenski poštenjak, B. Vratarič. Lahka mu zemlja!

(*Javno zahvalo*) izreka vsem gasilec, posebno pa g. J. Robiču, mesarju, za hitro pomoč, ko je 10. dec. gorela cerkvena viničarija v Lazuici.

Cerkveno predstojništvo v Lembahu.

(*Pelikana*) ali nesita so ustrelili na Savi pri Krškem; tehtal je 12 funtov ter je z raztegnjenima perutnicama meril 1 1/2 seznja. Dalj so ga novo-meškemu muzeju.

Dražbe III. 15. jan. Franc Vrečak v Gorci 4569 fl. 17. jan. Blaž Dobnik v Trničah 4021 fl.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji.*) Č. g. Jakob Košar je prezentiran za faro na gornji Polskavi. — Č. g. Jož. Satler pride za kaplana v sv. Martin pri Šaleku in č. g. Jož. Črnko za kaplana v Frajham.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. gg. Kukovič, Plešnik, Par, Erjavec po 11 fl. in vstavn. dopl.; — Cobelj 11 fl.; Valenčak 11 fl.; — Muha 10 fl.; Voh 1 fl. (letn.).

Loterijske številke:

V. Gradcu 5. januarja 1878: 26, 40, 27, 85, 41. Na Dunaju 7, 67, 42, 43, 65.

Prihodnje srečkanje: 12. januarja 1878.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁶⁸/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Jecmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	9	50	6	20	5	39	3	20	6	50	6	40	8	—
Ptuj	9	60	6	20	5	40	3	35	6	40	5	60	6	10
Ormuž	8	80	6	80	5	40	3	55	5	—	7	80	4	60
Gradec	9	3	5	95	5	96	3	59	6	17	6	30	7	17
Celovec	9	34	6	32	6	20	3	—	5	18	4	46	6	86
Ljubljana	9	75	5	36	5	3	3	25	6	40	5	36	6	50
Varaždin	9	—	7	20	5	80	3	60	6	20	7	10	7	—
Zagreb	8	90	7	—	3	80	3	20	6	40	6	60	7	80
Dunaj	12	—	8	57	10	42	7	45	8	10	—	—	—	—
Pešt	10	75	7	40	8	50	6	50	7	15	5	—	—	—

LIVARNA,

Badgasse Nr. 9
blizo sl. cerkve.

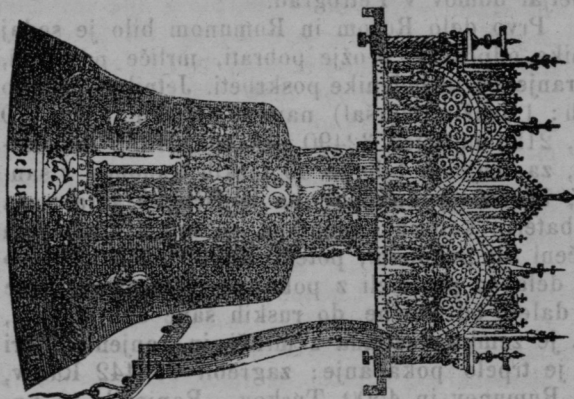
C. kr. izk. pr.

Številnih priznaji
za silite zvonove
je priredjenih za
ogled.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov

v MARIBORU

zliava posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perutih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!